

G A Z E T A KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 28go LIPCA ROKU 1807 we WTOREK.

Gazety *Berlińskie* ogłosiły urzędowy traktat pokoju między Naysiśnieyszym Cesarzem *Francuzow* a Królem *Pruskim*, iak następuje:

Warunki pokoju między Cesarzem Jegomością Francuzow, Królem Włokim, a Królem Jegomością Pruskim.

» Cesarz Jmć *Francuzow*, Król *Włoski*, Protektor związku *Reńskiego*, i Król Jegomości *Pruski*, palając równą chęcią ukończenia nieszczęśliwych wojennych, wybrali w tym celu pełnomocników swoich, to iest: Cesarz Jegomości *Francuzow*, Król *Włoski*, Protektor związku *Reńskiego*, Pana *Karola Maurycego Talleyranda*, Xiążęcia *Benewentu*, Wielkiego swiego Podkomorzego i Ministra związków zewnętrznych, zaśczyconego wielkim krzyżem legii honorowej, kawalera orderow *Pruskich* orła czarnego i czerwonego, tudzież orderu *Sgo Huberta*, a Król Jegomości *Pruski*, Hrabiego *Kalkreutha*, Feldmarszałka, kawalera orderow *Pruskich* orła czarnego i czerwonego, i Hrabiego *Goltza*, tajnego swiego konsyliarza, nadzwyczajnego Polka i pełnomocnego Ministra przy Imperatorze Jmci wszech *Rossyi*, kawalera orderu *Pruskiego* czerwonego orła; którzy po wymianie wzajemnych swoich pełnomocnictw zgodzili się na następujące artykuły:

ARTYKUŁ I. — Od dnia wymiany ratyfikacyi niniejszego traktatu nastąpi zupełny pokój i przyjaźń między Cesarzem Jegomością *Francuzow*, Królem *Włoskim* a Królem Jegomością *Pruskim*.

ART. II. — Część Xięstwa *Magdeburzkiego* będąca na prawym brzegu *Elby*;

Marchia *Prignitz* i *Uker-Mark*, środkowa i nowa Marchia *Brandeburska*, wyjąwszy

cyrkuł *Kottbus* w niższej *Luzacyi*; Xięstwo *Pomeranii*;

Wyższy, niższy i nowy *Śląsk* z Hrabstwem *Glatz*;

Część dystryktu *Netz*, znajduiąca się na północy gościńca z *Driesen* do *Schneidemühl* i na północy linii idącej od *Schneidemühl* przez *Waldau* do *Wistły*, a dotyczący granic cyrkułu *Bydgoskiego*; *Pomerelia*; wyspa *Nogat*; kray na prawym brzegu *Wistły* i *Nogat*, na zachodzie starych *Prus* i na północy cyrkułu *Chełmińskiego*; *Warmia*; nakoniec Królestwo *Pruskie*, tak iak było dnia 1go Stycznia 1772 roku, wszystko to oddane będzie Królowi Jmci *Pruskiemu* z twierdzami *Spandau*, *Szczecin*, *Kistryn*, *Głogow*, *Wrocław*, *Swidnica*, *Neisse*, *Brzeg*, *Kozel*, i *Glac*, i w ogólności wszystkie twierdze, cytadelle, zamki i miejsca warowne w wymienionych krajach, w łtanie, w jakim się też twierdze, cytadelle, zamki i miejsca warowne dzisiaj znajdują.

Miało i cytadella *Grudziądz* z wsiami *Neudorf*, *Parschken* i *Swierkorzy*, będą podobnie oddane Królowi Jmci *Pruskiemu*.

ART. III. — Król Jmć *Pruski* uznaje Króla Jmci *Neapolitańskiego*, *Jozefa Napoleona*, a Króla Jmci *Hollenderskiego*, *Ludwika Napoleona*.

ART. IV. — Król Jmć *Pruski* uznaje także związek *Reński*, i terażniejszy stan posiadłości każdego z Monarchow i Xiążąt składających tenże związek, iako też tytuły, nadane niektórym z nich albo przez akt związku, albo przez późniejsze układy przyłączenia ich do wspomnianego związku.

Przyrzeka także Król Jmć *Pruski* uznać Monarchow i Xiążąt, którzy potym zollaną

członkami wspomnianego związku, wraz z tytułami, które przez akt przyłączenia otrzymają.

ARTYKUŁ V. — Niniejszy traktat pokoju i przyjaźni ma wspólnie służyć dla Króla Jmci *Neapolitańskiego*, *Józefa Napoleona*; dla Króla Jmci *Hollenderskiego* i dla Monarchów i Xiążąt związku *Reńskiego*, sprzymierzonych z Cesarzem Jmcią *Napoleonem*.

ART: VI. — Król Jmci *Pruski* uznaje także Xięzcę *Hieronima Napoleona* za Króla *Westfalskiego*.

ART: VII. — Król Jmci *Pruski* odstępuje z wszelkim prawem własności i zwierzchnictwa dla Królów i Wielkich Xiążąt, których Cesarz Jmci *Francuzów*, Król *Włoski* wyznaczy, wszystkich Xięstw, Margrabstw, Hrabstw i majątności, w ogólności wszystkich terytoryów i części jakichkolwiek terytoryów, niemniej wszystkich dóbr skarbowych i wszelkiego prawa własności gruntowej jakiegokolwiek bądź rodzaju, które wspomniany Król Jmci *Pruski* pod jakimkolwiek bądź tytułem między *Renem* i *Elbą* w czasie wybuchnienia niniejszej wojny posiadał.

ART: VIII. — Królestwo *Westfalskie* składające się będzie z Prowincyi oddzielonych przez Króla Jmci *Pruskiego*, tudzież z innych krajów, które się teraz w posiadłości Cesarza Jmci *Napoleona* znajdują.

ART: IX. — Rozporządzenie, które Cesarz Jmci *Napoleon* uczyni względem krajów oznaczonych w obydwóch powyższych artykułach, i obciążenie ich w posiadłość przez Monarchów i Xiążąt, na których korzyść wspomnianego rozporządzenia spadnie, i będzie uznane od Króla Jmci *Pruskiego* tak, jak gdyby już w teraźniejszej traktacie zostało postanowione i objęte.

ART: X. — Król Jmci *Pruski* zrzeka się za siebie i następców swoich wszelkich teraźniejszych lub przyszłych praw, któreby mógł mieć i przytoczyć

1) do wszystkich terytoryów bez żadnego wyjątku, znajdujących się między *Elbą* a *Renem*, i w ogólności do wszystkich tych, które w 7dym artykule nie są przytoczone;

2) do wszystkich posiadłości Króla Jmci *Saskiego* i domu *Anhalt*, znajdujących się na prawym brzegu *Elby*.

Za to zaś, wszystkie teraźniejsze lub przyszłe prawa i pretensye krajów leżących między *Renem* i *Elbą* do posiadłości Króla Jmci

Pruskiego, opisanych w niniejszym traktacie, na wieki się umarzają.

ART: XI. — Wszystkie układy, umowy lub traktaty przemierza, które publicznie lub skrycie między *Prusami* i jakimkolwiek królestwem leżącym na lewym brzegu *Elby* mogły być być zawarte, i którychby teraźniejsza wojna nie uchyliła, żadnego skutku mieć nie będą, i jako żadne zostaną uważane.

ART: XII. — Król Jegomość *Pruski* odda puie Królowi Jmci *Saskiemu* cyrkuł *Kottbus* w niższej *Luzacyi*, z prawem własności i zwierzchnictwa.

ART: XIII. — Król Jmci *Pruski* zrzeka się na zawsze posiadłości wszystkich prowincyi, które składając niegdyś Królestwo *Polskie*, po dniu 1włym Stycznia 1772 w rozmaitych czasach przeszły pod panowanie *Pruskie*; wyjąwszy *Warmię* i kraj na zachodzie *starych Prus*, na wschodzie *Pomeranię* i *Neumark*, na północy cyrkuł *Chełmiński*, i linię, idącą od *Wisty* przez *Waldau* do *Schneidemühl*, i ciągnącą się wzdłuż granicy cyrkułu *Bydgoskiego* i gościńca z *Schneidemühl* do *Driesen*; które to prowincye wraz z miastem i cytadellą *Grudziądzem*, tudzież wsiami *Neudorf*, *Parschken* i *Swierkorzy* posiadać będą na przyszłość Król Jmci *Pruski* z wszelkim prawem własności i zwierzchnictwa.

ART: XIV. — Król Jmci *Pruski* zrzeka się oraz na zawsze posiadłości miasta *Gdańsk*.

ART: XV. — Prowincye, których się Król Jmci *Pruski* zrzeka w 13tym artykule, będą posiadane prawem własności i zwierzchnictwa przez Króla Jmci *Saskiego* pod tytułem Xięstwa *Warszawskiego*, wyjąwszy terytorya wyrażone w 18tym artykule; wspomniane Prowincye rządzone będą podług konflicty, która wolność i przywileje ludów tego Xięstwa zabezpiecza, i zgadza się z spokojnością ościennych krajów.

ART: XVI. — Dla utrzymania związku między Królestwem *Saskim* i Xięstwem *Warszawskim*, będzie miał Król Jmci *Saski* wolność użycia gościńca wojskowego przez kraje Króla Jmci *Pruskiego*. Wspomniony gościńiec, liczba wojska, mogącego na raz przechodzić, i miejsca odpoczynku będą w osobnym układzie między obydwoma Monarchami, za pośrednictwem *Francyi*, oznaczone.

ART: XVII. Z gluga na rzece *Netz* i na kanale *Bydgoskim* od *Driesen* aż do *Wisty* tam i nazad, ma być wolną od wszelkiego cła,

ART: XVIII. — W celu oznaczenia ile możności naturalney granicy między *Rossyą* i Xięstwem *Warszawskim*, kray między terazniejszą granicą *Rossyjską* od *Buga* aż do uścia *Łososny*, i między linią wychodzącą od wspomnianego uścia, i wzdłuż tej rzeki, nurtu *Bobry* (czyli *Biebrzy*) aż do iey uścia, nurtu *Narwi*, zaczawszy od owego uścia aż do *Suradz*, rzeki *Lisa* aż do źródła iey przy wsi *Mien*, wzdłuż odnogi *Nurca* przy tej wsi będącego, wzdłuż *Nurzca* aż do uścia czyli *Nura*, nakoniec wzdłuż nurtu *Buga*, idąc w górę aż do terazniejszych granic *Rosyjskich*, będzie na wieczne czasy do Państwa *Rosyjskiego* przyłączony.

ART: XIX. — Miasto *Gdańsk* z terytoryum dwie mile na około mającym, powróci do dawniejszey swej niepodległości pod opieką Króla Jmci *Pruskiego* i Króla Jegomości *Saskiego*; rząd zaś w nim będzie podług praw, według których było rządzonem, gdy przestało być swoim własnym Panem.

ART: XX. — Ani Król Jmci *Pruski*, ani Król Jmci *Saski*, ani miasto *Gdańsk* nie będą mogli tamować wolney żeglugi na *Wiśle*, a to przez iakowy zakaz, lub przez iakiekolwiek cła, opłaty i podatki.

ART: XXI. — Miasto, port i terytoryum *Gdańskie* będą zamknięte dla handlu i żeglugi *Angielskiej* przez ciąg terazniejszey wojny.

ART: XXII. — Żadna osoba iakiegokolwiek bądź stopnia lub stanu, której mieszeć mieszkania lub własność znajduje się w *Prowincyach* należących niegdyś do Królestwa *Polskiego*, a które Król *Pruski* nadal posiadać będzie; niemniej żadna osoba, mieszkająca w Xięstwie *Warszawskim* lub w kraju przyłączonym do *Rossyi*, i w *Prussach* dobra nieruchome, pensye lub iakiekolwiek dochody posiadająca, nie ma być ani co do osoby swej, dobr, pensyi lub dochodów, ani co do stopnia swego i dożytości, żadnym sposobem, i za żadne iakiekolwiek polityczne lub wojskowe należenie do wypadków terazniejszey wojny prześladowaną lub do indagacyi pociągietą.

ART: XXIII. — Podobnie, żadna osoba urodzona, mieszkająca lub osiadła w krajach, które do Króla *Pruskiego* jeszcze przed 1 Stycznia 1772 należały, a które teraz na mocy powyższego 2go artykułu mają mu być powrócone, a mianowicie, żadna osoba z gwardyi obywatelskiej *Berlińskiej*, lub zan-

darmeryi, która wzięta oręż dla utrzymania publicznego bezpieczeństwa, niepowinna być, co do osoby swej, dobr, pensyi lub iakichkolwiek bądź dochodów, albo też co do stopnia lub dożytości swej, ani na pałowaną, ani też iakimkolwiek bądź sposobem i za iakiekolwiek uczęstnictwo do wypadków terazniejszey wojny prześladowaną, lub do indagacyi pociągietą.

ART: XXIV. — Obligacye i długi iakiegokolwiek bądź rodzaju, iakie Król Jmci *Pruski* przed terazniejszą wojną mógł mieć lub zaciągnąć jako posiadacz krajów, terytoryów, dóbr i karbowych i dochodów, których wspomniony Monarcha odstępuje, lub których się w niniejszym traktacie rzeka, należeć będą do nowych posiadaczów, i przez nich bez żadnego wyjątku, ścięśnienia lub zastrzeżenia zostaną zaspokoione.

ART: XXV. — Fundusze i kapitały, które służy albo osobom prywatnym, albo publicznym, niemniej instytucye religijne, obywatelskie lub wojskowe w krajach, których Król Jmci *Pruski* odstępuje, lub których się na mocy niniejszego traktatu rzeka (choćby te kapitały znajdowały się w banku *Berlińskim*, lub w kalsie towarzysztwa handlu morskiego, albo iakimkolwiek bądź sposobem w krajach Króla Jmci *Pruskiego* były lokowane) nie mogą być ani na iarb zabrane, ani w sekwestr wzięte; lecz właściciele wspomnionych funduszów i kapitałów będą mieli wolność rozrządzić niemi, i nieprzełaną ich używać i brać prowizyi.

Toż samo zachowa się nawzajem względem wszystkich funduszów i kapitałów, które poddani lub iakiekolwiek publiczne instytucye Monarchii *Pruskiej* lokowały w krajach, których Król Jmci *Pruski* odstępuje, lub których się w niniejszym traktacie rzeka.

ART: XXVI. — Archiwa, obeymujące tytuł własności, dokumenta, lub ogólnie iakiekolwiek bądź papiery, ściągające się do krajów, terytoryów i dóbr i karbowych, których Król Jmci *Pruski* w niniejszym traktacie odstąpił lub których się rzekł; niemniej mapy i plany warownych miast, cytafell, zamków i miejsc obronnych, znajdujących się w wspomnionych krajach, będą w przeciągu trzech, miesięcy rachując od wymiany ratyfikacyi oddane przez Kommissarzów wzmiankowanego Króla Jmci, to jest:

Kommissarzom *Gesacja* Jmci *Napoleona*
(2)

co się tycze krajów oddziałionych na lewym brzegu *Elby*;

a Kommissarzom Imperatora Jmci *Rossyjskiego*, Króla Jmci *Saskiego* i miasta *Gdańsk*, co się tycze wszystkich krajów, które wspomnieni Monarchowie i miasto *Gdańsk* stosownie do teraźniejszego traktatu posiadają.

Art. XXVII. — Aż do dnia wymiany ratyfikacyi przyszłego ostatecznego traktatu pokoju między *Francyą* i *Anglią*, wszystkie kracie zowiące pod panowaniem Króla Jmci *Pruskiego* bez żadnego wyjątku, będą zamknięte dla żeglugi i handlu *Anglików*.

Nie z portów *Pruskich* nie będzie poślany do wysp *Wielkiej Brytanii*, ani też żaden okręt płynący z *Anglii* lub osadicy nie będzie mógł być wpuszczonym do wspomnianych portów.

Art. XXVIII. — Niezwłocznie zawarty będzie układ w celu ułatwienia wszystkiego, co się tycze sposobu i czasu oddania twierdz, które Królowi Jmci *Pruskiemu* mają być zwrócone, tudzież szczegółów administracyi cywilney i wojskowej w krajach podobnie oddanych.

Art. XXIX. — Jeńcy wojenni z jednej i drugiej strony mają być ile możności iak najprędzej oddani, a to bez wyjątku i w masie.

Art. — XXX. Niniejszy traktat będzie przez Cesarza Jmci *Francuzów*, Króla *Włoskiego*, i Króla Jmci *Pruskiego* ratyfikowanym, a ratyfikacye złożoną wymienione w *Królewcu* w przeciągu 6ciu dni po podpisaniu, lub prędzej, jeżeli będzie można.

Działo się i podpisano w *Tylży* dnia 9go Lipca 1807.

(L.S.) (podpisano) *K. Maurycy Talleyrand*, Xiążę *Benewentu*.

(L.S.) (podpisano) *Hrabia Kalkreuth*, *Feldmarszałek*.

(L.S.) (podpisano) *August Hrabia Goltz*.

Ratyfikacye niniejszego traktatu zostały wymienione w *Królewcu* dnia 12 Lipca 1807.

Wypis listu z Gdańka pod dniem 21 Lipca pisanego.

„Dzień dzisiejszy był uroczystym dla *Gdańska*, który na zawsze w dziejach jego iśnieć będzie. Dawna konfitytucia *Gdańska* i przywileje są przywrócone, zatwierdzone i zaręczone od *Napoleona Wielkiego*

go; posiadłości tego miasta znacznie powiększone, iak to niżej wypiszę. O 6tej godzinie z rana huk dział zwiastował miastu uroczystość, a o 7mej uderzono w dzwony po wszystkich kościołach, i działa powtórnie się odezwały. W czasie tego hucznego odgłosu, czterech nowo wybranych *Burmistrzów*, *Senat* i 100 obywatelów mających na czele swoim *Gubernatora* z 40 *Generałami* i wyższymi officerami w sutych galowych mundurach, i przy asystencyi kilku regimentów, udało się na ratusz, gdzie złożyli przysięgę *Napoleonowi Wielkiemu*. — Wieczorem całe miasto będzie oświecone. — Co się tycze posiadłości miasta naszego, to ma mieć następujące: *Fahrwasser*, brzegi *Pletkau* aż do *Oliwy*, *Freudenthal*, *Mahem*, *Goldkrüg*, *Brentau*, *Ottomin*, *Bankau*, *Jenkau*, *Malkau*, *Golinkau*, *Straszyn*, pole nazwane *Langnau*, *Munchen*, *Gubin*, *Gemlitz*, *Nassenhüben*, *Neuenhütten*, *Hochzeit*, *Quadendorf*, mały i wielki *Hollender*, *Holm*, przedmieścia *Langenfuhr*, *Stries*, *Schedlitz*, *Itary* i nowy *Schotland*, *Stolzenberg*, *Bischofsberg* i *S. Albrecht*. — Przywileje, które miało miasto *Gdańsk* w utrzymaniu *Monasterskiej* szpicy rozdzielającej *Wisłę* od *Notatu*, iako też prawa służące mu na oddziale morskiej *Putzik*, znówu mieć ma przywrócone; oddłapi zaś tylko *Scharpau* i *Küchenwerder* aż do ujścia *Wisły* pod *Elblągiem*. — Miasto i terytoryum jego w teraźniejszym swoim stanie te ma zachować stosunki, w iakich z dawną *Rzeczpospolitą Polską* zowiąwało. Żadne cła nie będą od nikogo wybierane na *Wisłę*, lecz ta rzeka ma zowiąwać wolną aż do *Warszawy*. Czyli to wszystko jest rzetelną prawdą, przekonasz się *WCPan*, gdy urzędowe w tej mierze mieć będziecie ogłoszenie. “

Ośmdziesiąty piąty bułletyn Wielkiego Wojska wydany w *Tylży* dnia 24 Czerwca.

„Jutro Cesarze *Francuzki* i *Rossyjski* widzieć się z sobą mają, i tym końcem zrobiono na środku *Niemna* pawilon, do którego obadwa Monarchowie z brzegów swoich przypłyną. Mało widowisk tak interessownych będzie. Nad obiema brzegami rzeki stać będą dwa wojska, kiedy ich naczelnicy rozmawiać będą o sposobach przywrócenia porządku i nadania spokojności przyszłemu pokoleniu ludzkiemu. — Wczoraj o 30icy po południu udał się *Wielki Marszałek Pa-*

łacowy *Duroc* z powitaniem Imperatora *Alexandra*. Przedstawiono dziś Hrabiego *Kalkrehta* Cesarzowi, który bawił godzinę w gabinecie Cesarzkim. — Dziś z rana oglądał Cesarz korpus Marszałka *Lannes*, wyniosł wielu officerow na wyższe stopnie, nadgrodził mężnych, i oświadczył ukontentowanie *Kirysyerom Sashim*. „

Ośmdziesiąty szósty bulletin wydany w Tyłży dnia 25 Czerwca.

„Dziś o 1 w szczy z południa wszedł Cesarz na przygotowany bacik z Wielkim Xiążęciem *Bergskim*, Xiążęciem *Neufchatelkim*, Marszałkiem *Bessieres*, Wielkim Marszałkiem Pałacowym *Duroc*, i Wielkim Koniuszym *Caulincourt*, i popłynął na środek rzeki, gdzie Generał *Lariboissiere*, dowódca artylleryi zgwardyi, kazał przysposobić obszerny prom i postawić pawilon. Obok tego, był drugi prom i pawilon dla świty obu Monarchow. W teyże samey chwili ruszył Imperator *Alexander* z Wielkim Xiążęciem *Konstantynem* z Generałami *Beningsenem*, *Uwarowem*, Xiążęciem *Łabanowem* i Hrabią *Lieven*, pierwszymiego Adjutantem. Zeszły się oba baciki razem, a gdy Monarchowie wsiępiili nogą na tratwę, uściskali się, i weszli razem do przygotowanej sali, gdzie dwie godziny bawili. Po tey rozmowie, wprowadzono osoby z świty obu Monarchow. Imperator *Alexander* bardzo podchlebne słowa powiedział wojskowym Cesarza *NAPOLEONA*, a ten znowu mówił bardzo długo z Wielkim Xiążęciem *Konstantynem* i Generałem *Beningsenem*. Po czym rozłączyli się Monarchowie, i każdy wszedł na swój bacik. Wnoszą, iż rozmowa ich miała pomyślny skutek. Niezadługo, przybył Xiążę *Łabanow* do głównej kwatery *Francuzkiej*, i umowiono się, aby połowa miała *Tyłż* była neutralną, gdzie wyznaczono mieszkanie dla Imperatora *Rossyjskiego* i dworu jego. Gwardya *Rossyjska* przypłynęła do *Tyłży*, i stanie w wyznaczoney tey części Miasta. Mnóstwo wojskowych obojczy stron, którzy sięzbiegli na swoich brzegach, aby byli świadkami tey sceny, uczyniło to widowisko tym interessowniejszym, że widzowie byli to ludzie mężni z obu końców świata zgromadzeni. — Dnia 26go o 1 w pół do 1 szczy z południa popłynął Cesarz do pawilonu, do którego przypłynęli w teyże samey chwili Imperator *Rossyjski* i Król *Pruski*. Bawili tam ci trzej Monarchowie razem pół godziny. O 1 w pół

do 6tey, przybył Imperator *Alexander* na lewy brzeg, gdzie go wysiadającego przyjął Cesarz *NAPOLEON*, po czym wsiędli oba na konie, i ięchali wielką ulicą w pośród uszykowanej gwardyi *Francuzkiej* pieszey i konney, i ięchali do pałacu Cesarza *NAPOLEONA*, a którego obiadował Imperator z Wielkim Xiążęciem *Konstantynem* i Wielkim Xiążęciem *Bergskim*. — Dnia 27go o 3ciey po południu, poięchał Cesarz do mieszkania Imperatorskiego, z którym bawił sam na sam aż do 6tey; wsiędli potem na konie i poięchali przyglądać się obrotom wojennym gwardyi Cesarzkiej. Okazał Imperator *Alexander*, iż zna d brze wszystkie nasze obroty i posiada doskonale wszystkie szczegóły taktyki wojskowej. O osmey, powrócili oba Monarchowie do pałacu Cesarza *NAPOLEONA*, gdzie iak wczoray obiadowali w towarzystwie Wielkich Xiążąt *Konstantyna* i *Bergskiego*. Po obiedzie, przedstawił Cesarz *NAPOLEON* Imperatorowi *Alexandrowi* Xiążęcia Ministra związkow zewnetrznych i Ministra sekretarza stanu, a Imperator *Alexander* przedstawił mu Pana *Budberga* swojego Ministra interessow zagranicznych i Xiążęcia *Kurakina*. Udali się potem Monarchowie do gabinetu Cesarza *NAPOLEONA*, gdzie sam na sam do 1 szczy w nocy bawili. — Dnia 28go w południe, przypłynął Niemnem Król *Pruski* do *Tyłży*, i stanął w przygotowanym dla niego pałacu. Wysiadającego z baciku przyjął Marszałek *Bessieres*, a potem dopiero poięchał go odwiedzić Wielki Xiążę *Bergski*. O 1 szczy, odwiedził Imperator *Alexander* Cesarza *NAPOLEONA*, który wyszedł naprzeciw niego do drzwi pałacu swojego. O 2giey, przybył Król *Pruski* do Cesarza *NAPOLEONA*, który go przyjął przy wschodach idących do iego pokoiow. O 4tey, odwiedził znowu Cesarz *NAPOLEON* Imperatora *Alexandra*, po czym poięchali oba konno na mięszce, gdzie korpus Marszałka *Davoust* miał czynić obroty. — Generał dywizyi *Teulie* dowódca dywizyi *Włoskiej* będącey pod *Kolbergiem*, który rannym został w udo od kuli działowej dnia 12go, pod czas uderzenia na fortyfikacyę *Wolsberg*, umarł z tey rany. Był to officer znakomity z odwagi i talentow wojskowych. — Przyłącza się dziennik oblężenia *Neissy*. — Twierdza *Kozel* poddała się, której przyłącza się kapitulacya. — Dnia 24go Czerwca o 2giey z rana, rozka-

zał Xiążę *Hieronim* uderzyć na oboz oszańcowany i zdobyć go, który mieli *Prusacy* pod *Glacem* w odległości wyrzutu kartaczo-
wego od tej twierdzy. Generał *Vandamme* na czele dywizyi *Wirtemberskiej*, mając przy sobie regiment strzelców konnych *Francuzkich*, rozpoczął atak na lewym brzegu rzeki *Neissy*, a Generał *Lefebvre* z *Bawarczykami* uderzył na prawym. W pół godziny, wszystkie reduty zdobytymi zostały bagnetem, i nieprzyjaciel uciekł w nieładzie, zostawiwszy w obozie 1,200 ludzi swoich zabitych i rannych, 500 jeńców i 12 dział. *Bawarczykowie* i *Wirtemberscy* pięknie się popisali, a Generałowie *Vandamme* i *Lefebvre* bardzo biegle kierowali atakiem. (Tu następuje dziennik oblężenia *Neissy*, i kapitulacja twierdzy *Kozel* już nam wiadoma).

z Poznania dnia 21 Lipca.

Powracają tedy ciągle do *Francyi* osoby należące do świty Najjaśniejszego Cesarza *Francuzów* i Króla *Włoskiego*. W tych dniach przechodziły niektóre dywizye dragonii *Francuzkiej* i żandarmów z powrotem do swojej oyczyzny.

W tych dniach przejeżdżać tu będzie do *Francyi* Jaśnie Oświecony Xiążę *Neufchatelski*, Minister wojny.

Od granic Pomeranii Szwedzkiej d. 14 Lipca.

Zaczęły się już kroki nieprzyjacielskie ze *Szwecyą*. Marszałek *Brune* przeniósł główną swoją kwaterę z zamku *Brok* do *Demmin*, i dnia dzisiejszego wieczorem ma śla-
nąć w *Grimm*.

Szwedzi, z którymi rozmaite utarczki zaczęły, cofają się do *Stralsundu*. Pomiędzy innemi, zabrano im dwa działa.

Generał *Pruski* *Blücher* przejdzie po iu-
trze z wojskiem swoim przez *Anklam*.

Wojska *Bawarskie* i *Hiszpańskie* wraz z huzarami Xiążęcia *Ahremberga* &c weszły także do *Pomeranii Szwedzkiej*.

z Rostoka dnia 16 Lipca.

W tym momencie nadeszła tu wiadomość, iż *Francuzi* posunęli się aż pod same działa *Stralsundu*, i tę twierdzę opasali. Dnia onegdajszego zaszła dosyć znaczna utarczka pod *Pritt*, w której *Francuzi* wyparowali *Szwedów* z szaniec. Sprowadzono tu nieco rannych, dla których kościoł wyprzątniono. Słychać, iż pod *Anklam* odcięto korpus *Szwedzki*.

z Lawenburga dnia 14 Lipca.

Dowiedzieliśmy się, iż Generał *Blücher* udał się z wojskiem *Pruskim* z *Pomeranii Szwedzkiej* do *Kolberga*. Korpus jego wynosi około 7,000 ludzi. Na wyspę *Rügen* przybyło z *Anglii* 5,000 ludzi z legii *Niemieckiej*.

z Bayreuth dnia 9 Lipca.

Gazeta tutejsza umieściła następujący artykuł z *Drezna* pod dniem 5 b. m. — »Nie tylko w tutejszym zamku czynią przygotowania do wspaniałego przyjęcia jednego znakomitego gościa, lecz nawet do oświecenia miała i okazania radości. — Po zawieszeniu broni, biegają tu czelto gońce; i tak dnia 2go b. m. przybył Pułkownik *Francuzki* z listami, które sam oddał Królowi naszemu w *Pilnitz*. Przybył potem dnia 4go inny znakomity officer od Wielkiego Wojska, który także oddał Królowi listy, i na powrót do wojska pojechał.

z Auzpurga dnia 10 Lipca.

Dnia wczorajszego przybyło tu z *Włoch* 400 ludzi z artylleryi konnej *Francuzkiej*, którzy udadzą się do *Magdeburga*.

Zatoga w *Braunau* kładą się teraz z 1,400 *Francuzów*; przybývający tam cudzoziemcy mają wolność chodzenia po mieście, lecz nie mogą się zbliżyć do fortyfikacyi.

z Frankfortu dnia 10 Lipca.

Mowią tu, iż Xiążę *Hieronim* zaślubi sobie w krótkce Królownę *Saską*.

z Wiednia dnia 10 Lipca.

Państwo *Ottomańskie* utraciło w obojętym pierwszym Sultana, mającego obszerne wiadomości, a nawet można powiedzieć, uczonego człowieka, w względzie krajów wschodnich. W innym ślaniu rzeczy, i gdyby miał inny charakter, nadałby mu dzieje tytuł *Wielkiego*. Chciał on powoli wprowadzić obyczaje i zwyczaje *Europejskie*, tudzież sposoby wojowania na wzór oświeconych narodów. Nieudał się *Selimowi III* zamiar, iaki *Piotr I* w *Rossyi* pomyślał i ukutecznił.

Siedmnaście regimentów, powiększej części *Węgierskich*, ma się zebrać w obozie, końcem odprawiania popisu.

z Budy dnia 12 Lipca.

Stany seymu *Węgierskiego* odbywają ciągle posiedzenia swoje, a uchwaliwszy dobrowolną ofiarę na wsparcie kraju, pracują teraz nad oznaczeniem, ile kto ma zapłacić.

z Tryestu dnia 6 Lipca.

Dnia 4go bieżącego miesiąca przybył tu z *Fiume* Arcy-Xiąże Jan, i stanął w pałacu gubernialnym, gdzie mu wszystkie władze wojskowe i cywilne przedstawiono.

Dnia 3go b. m. przybył tu goniec *Angielski*, który od Pości dworu *Londyńskiego* w *Wiedniu* przywoził ważne listy do dowódcy *Angielskiego*.

z Paryża dnia 11 Lipca.

Monitor pod dnem 7 t. m. donosił, że Pan *de Montesquieu* wysłany od Cesarza, przybył i przywoził Cesarzowej szczególne widzenia się obu Cesarzów; a pod dnem 8 donosi, że przybył Pan *Jozef de Monaco* do teyże Monarchini z szczegółami o powtornym i trzecim ich widzeniu się i rozmowie.

W liście pod dnem 22 Czerwca do Xiążenia Arcykanciera Państwa, zalecił mu Cesarz, ażeby ciało zmarłego Królewica *Hollenderskiego* złożone było w kaplicy kościoła *Panny Maryi*, i tam zostawało, aż póki kościół Cesarzki w *St Denis* nie będzie zupełnie wyporządkowany, a można powiedzieć, na nowo wymurowany. Stosownie do tego zalecenia przeżanego od Ministra wewnętrznego na żądanie Xiążenia Arcykanciera Państwa Panu *Caulincourt* W. Koniuszemu *Hollenderskiemu*, któremu przewiezienietych szacownych zwłok powierzono, zaprowadzone je do *St Leu*. Dnia 6go t. m. włożono ciało zmarłego Królewica do pojazdu Cesarzkiego, w którym siedział Jalmużnik Króla *Hollenderskiego*, a za nim w innym pojeździe iechał Pan *Caulincourt*. Około pojazdu, w którym było ciało, iechał oddział gwardyi Cesarzkiej konney; przywieziono je zaś o wpół do trzeciej przed kościół *Metropolitalny*, gdzie znowu przy drzwiach stał oddział gwardyi Cesarzkiej pieszej. Przybył tam Xiąże Arcykancierz Państwa w towarzystwie Ministrów wewnętrznego i religijnego, tudzież Kardynał Arcybiskup z duchowieństwem swoim; po czym W. Koniuszy *Hollenderski* oddał ciało, a oddając je rzekł do Xiążenia Arcykanciera Państwa: — *Mości Xiąże! na rozkaz Króla Jęomości Hollenderkiego, składam w ręce W. X. Mości ciała Królewica Napoleona-Karola, które się w tej trumnie znajduje. W tych zaś dwóch skrzyneczkach, które także W. X. Mości oddaje, zawiera się serce i wnętrzności tegoż Królewica.* — Na to Xiąże Arcykancierz odpowiedział: — *Mości Panie! odbie-*

ram z rąk WCPana szacownie zwłoki, które ci były powierzone do przewiezienia; a obróciwszy się do Kardynała Arcybiskupa rzekł: — Mości Xiąże Kardynale! na rozkaz Cesarza i Króla składam w ręce WCPana ciała Jego Cesarzowickiego Mości Napoleona-Karola, Królewica Hollenderkiego, które ma być złożone i zostawać w twoim kościele aż do przeniesienia go do kościoła w St Denis. — Kardynał odpowiedział: — *Strzedz będę wraz z kapitułą moją tego drogiego składu, który mi Cesarz raczył powierzyć.* — Po czym cały orszak poszedł do kaplicy *S. Geranda*, i tam na rusztowaniu naprzeciw ołtarza wystawionym złożono ciało Królewica. Zamknięto kaplicę, a Xiąże Arcykancierz, Kardynał Arcybiskup, Ministrowie wewnętrzny i religijny, tudzież W. Koniuszy *Hollenderski* udali się do pałacu Arcybiskupiego dla podpisania opisu przeniesienia i tymczasowego złożenia ciała Królewica *Hollenderskiego*.

Na odgłos nieszczęścia (już wiadomego), iakie spotkało miało *Luxembourg*, okoliczne departamenta posły za przykładem załogi tegoż miała i publicznych urzędników; utworzyły bowiem u siebie lkladki, i iuż nie mało pieniędzy posłały. — W *Paryżu* także otworzono lkladkę u urzędowego pisarza Xiążenia Arcypodkarbiego Państwa, gdzie iuż wiele osób złożyło ofiarę ku wsparciu 200 familii przywiezionych do biedy.

Wypis z dziennika *Argus*.

„Gdy promień długo trwać mającego pokoiu na ślalom lądzie zaisniał, wtedy sławna wyprawa *Angielska* wyszła nareście pod żagle dla przedłużenia klęsk wojennych. Okoliczność ta wykazuje fatalność towarzyszącą od niejakiego czasu działaniom i związkom Rządu *Angielskiego*. Tak zewnątrz iak wewnątrz zagrażają mu gwałtowne wzruszenia, które izałężstwo ambicyi i tyranii jego podnieca. Ostatnie dzienniki *Angielskie*, które nas doszły, mają cechę tak niebezpiecznych rozterków, iakie nigdy nie były. Zrywa się przeciw teraźniejszej administracyi polityczna burza zagrażająca Państwu *Angielskiemu* upadkiem. Oppozycja, która od lat 60 utrzymywała tylko w równey wadze konfitycyą *Angielską*, chce dziś ożwarcie czynić opór, i wskazuje nasiona wojny domowej. Nazwisko *Whigow* i *Torysow*, czece prawie dotąd, może się okazać w pierwiastkowym swoim znaczeniu, i klęski

niezgody sprowadzi. Naczelnicy stron zapalały się przeciw sobie z taką żarliwością, i tak pod czas rewolucyi widziano. Nie idzie już tylko o powstanie przeciw jakimśiś środkom, i o zrzucenie z urzędów kilku osób. Terazniejsze Ministerjum przywiedzione do ostateczności, postanowiło bronić uciążliwego systemu, pobudza lud, rozrzuca jego fanatyzm, ogłasza w dziennikach swoich Parów połączonych Królestw za spiskowych, układa zawczasu listę prokrypcy, i dać nie-rostrośnie hałas do wojny domowej. — Jest to jakby wyrok przedwiecznej sprawiedliwości, aby *Anglia* wtedy, kiedy wyłączona od powszechnego systemu *Europejskiego* traci na zawsze moc toczenia krwi na takim ładzie, wzięła się do obrócenia wściekłości przeciw samej sobie, i własne wewnętrzności szarpać zaczęła. Nie ma już wpływ *Anielski* żadney mocy po zwodzonych tak długo gabinetach, i jeżeli nie pokwapi się pogodzić, przybędzie sama jedna na pole bitwy po skończoney już wojnie. “

z Moguncyi dnia 10 Lipca.

Dnia dzisiejszego przybył tu pierwszy oddział wojska *Hiszpańskiego* złożony z 1,100 ludzi. Marszałek *Kellermann* odprawi dnia iutrzyszego popis wspomnianego oddziału, który nazajutrz uda się w dalszą drogę na miejsce przeznaczenia swego.

Co dziennie przechodzą tędy rozmaite oddziały żołnierzy do wielkiego wojska. Wkrótce nadejdzie tu także pierwszy oddział konkrypcyonistów z roku 1808, którzy się podobnie do Wielkiego wojska udadzą.

Sądzą, iż pokoy między *Persją* i *Turcyą* z iedney, a *Rosyją* z drugiej strony, może być teraz przywróconym.

z Zary dnia 24 Czerwca.

List z *Trawnika* donosi, że nadbiegł tam gońcem *Tatarzyn* z wiadomością, iż *Moskale* pobitemi zostali pod *Izmailewem*, gdzie stracili 30 dział, 5 chorągwi i 11 sztuk kanonierkich, a mieli wielu zabitych i rannych. Korpus *Moskalow*, 1,800 ludzi wynoszący, który się niedawno oszańcował, poddał się. Opuścili także *Moskale* twierdzę *Akerman*. Wyprawa ich przeciw *Kandy* poszła niepomysłnie, a kosztowała ich 2,000 ludzi w zabitych i rannych, tudzież 5 okręciw natładowanych potrzebami wojennymi, które *Kandyckizkowie* zagarnęli.

z Raguzy dnia 18 Czerwca.

Gdy się General *Francuzki Launay* i *Ali-Aga* dowodzący w *Mustar* dowiedzieli, iż 600 *Moskalow* z 2,000 *Montenegrynów* szli ku *Trebigni* dla biszczenia wsi, wyruszyli tamteż dnia 13go t. m. o pierwszej z północy z batalionem *Francuzow*, a *Ali-Aga* w 1,200 piechoty i 200 jazdy. Równo ze dniem zoczywszy General *Launay* nieprzyjaciela, uderzył dzielnie na niego. Po pierwszym spotkaniu się uciekli *Montenegrynowie*, mający na czele swoim Biskupa, przeraźliwie krzycząc. *Moskale* stojący w odwodzie pośląpili na przód i wytrzymali mężnie atak *Turkow*, ale za zbliżeniem się 200 wołyżerów *Francuzkich*, cofali się ku brzegom rzeki *Trebiliza* przez małą równinę. Na ów czas jazda *Turecka* wpadłszy na tę równinę, wzięła rzeź w *Moskalach* sprawiła. Przeszło 400 *Montenegrynów*, a 325 *Moskalow* legło od pałuszów *Tureckich*, i zaledwie 60 *Moskalow* uratowali *Francuzi* płacąc *Turkom* za głowę ieden cekin, na którą to sumę ci się złożyli, którzy mieli pieniądze. Nazajutrz ścigał General *Launay* z małą garstką swoich uciekających nieprzyjaciół, aż do wąwozu przy *Grahowo*. Cterdziestu *Moskalow* i 600 *Montenegrynów* chciało mu bronić przejścia; lecz *Turcy* ze *Stolaz*, będący w tylnej strażi, uderzyli na nich, i nim wołyżerowie *Francuzcy* nadbiegli dla poparcia *Turkow*, już był nieprzyjaciół pobity, i na wszystkie strony pierzchał. Legło tam 25 *Moskalow*, a 70 *Montenegrynów*. Po tej wyprawie, powrócił General *Launay* do *Trebigni*.

z Neapolu dnia 19 Czerwca.

Wyszedł tu ważny wyrok tyczący się instrukcyi publiczney. Według niego, będą dwa kolegia Królewskie w prowincyi *Neapolitańskiej*, a po iednym w każdej innej. W tych dawane będą umiejętności i sztuki wyzwolone. Każde kolegium mieć będzie rocznego dochodu 6,000 dukatów, a uczniowie, których nie może być w nim nad 50, mianowani będą od Króla. (Dalej mówi wyrok o ilości Professorów, o ich pensyi i Rektora). Na końcu roku każdego będzie popis w obecności Intendenta prowincjonalnego, arcybiskupa, dowodcy prowincyi i prezydentów różnych trybunałów. Lepiej się popisujący uczniowie otrzymają nadgrody.

DODATEK

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 28go LIPCA ROKU 1807 we WTOREK.

Dnia 18 t. m. zjechał Najjaśniejszy Cesarz NAPOLEON do *Drezna*, i z tego powodu całe miasto było suto i pięknie oświecone. Bawił ten Monarcha w *Dreźnie* dni cztery, w ciągu których znajdował się na teatrze, gdzie grana była wielka *Opera Włoska*. — Członki Kommissyi Rządzącej wezwane były od Najjaśniejszego Cesarza, z którymi o interesach dotyczących się kraju naszego długo rozmawiał. Byli także i u Króla Jagomości *Saskiego* w tym samym celu. — Dnia 22go o godzinie 6tej wieczorem wyjechał Cesarz NAPOLEON z *Drezna* do *Paryża*. — Tegoż dnia był w pałacu Królewskim wielki i wspaniały bal dla naszych Kommissarzy Rządzących i wszystkich znajdujących się tam *Polaków*, na którym Damy i Panowie *Sascy* z nadzwyczajnie wesołą uprzejmością i grzecznością okazali się dla nich.

(Dokładniejszy tego wszystkiego opis pozniej się umieści.)

Bulletyn ogłoszony w *Dreźnie*, i donoszący w ogólności o warunkach pokoju podpisanego w *Tylży* zawiera: że kraje *Hefsen-Kasselski*, *Brunświcki*, i posiadane dawniej przez Króla *Pruskiego* na lewym brzegu *Elby*, składać mają Królestwo *Westfalskie*; że konfliktacya ustanowi swobody i przywileje ludu *Polskiego*; że bywsiy Elektor *Hefsen-Kasselski*, iako też *Książęta Oranii i Brunświcki* otrzymają pensye &c.

Ogłoszenia Konfliktacyi rządowej i powrotu do *Warszawy* Członków Kommissyi Rządzącej, wkrótce się spodziewamy.

J.W. Marszałek Massena wyjechał tuż do *Francyi* w nocy z 24 na 25 b. m. — *J.W. Marszałek Mortier* ieszcz tu bawi. — *J.W. Generał dywizyi Suchet* i wielu innych *Generałów*, przybyło do tej *Stolicy*.

Dnia dzisiejszego zaczyna się przechod

przez tutejszą *Stolicę* 5go korpusu Wielkiego *Wojłka Francuzkiego*, i już wczoraj przybyło kilka oddziałów jazdy.

Właśnie po podaniu do gazet pierwszego raportu Sądu Pokoju *Kościąńskiego*, odebrała Dyrekcyja Sprawiedliwości raport drugi tegoż sądu, oraz raport Sądu Pokoju *Kalińskiego*; a z tych dowiedzieli się z najwyższym ukontentowaniem, iak śpieszno te szanowne Magistratury odbywają liczne i nader ważne swoje czynności. Z raportow tych okazuje się, iż:

Sąd Pokoju *Kościąński*, pod urzędowaniem *J.W. Celestyna Sokolnickiego*, do dnia 15go Lipca roku bieżącego w ogóle

Ugodził spraw - - - - 54

Dla niestawienia się Powodów złożył

aktów - - - - 3

Zawiesił, końcem namyslenia się stron, 4

Odeśłał do sądu *Ziemiańskiego* - 8

Sąd Pokoju *Kaliński* pod urzędowaniem *J.W. Radolińskiego*, do dnia 18 Lipca r. b.

Zagodził spraw - - - - 45

Odeśłał do sądu *Ziemiańskiego* - 5

Zaswiadczył dla niestawienia się 4

Odroczył - - - - 10

Upadłych terminów - - - 17

W *Warszawie* dnia 27go Lipca 1807.

A. Łabęcki, Sekr. Dyr. Spraw:

Magistrat Policji Miasta *Stolecznego Warszawy* uwiadoma obywatelów i mieszkańców tegoż Miasta, iż po ułożeniu się z władzami *Francuzkimi*, ciż obywatele i mieszkańcy nie będą obowiązani nic więcej dawać przechodzącym *wojłkom Francuzkim* i alianckim u nich na kwartach rozstawionym, oprócz pomieszkania, pośłania, ognia i soli, Ikoro ci chleb i mięso z *Magazynów* otrzymają. *Przełrząga* oraz *Magistrat* wszy-

skich tak Dziedziców, iako i Possessorów, aby żaden z nich nie ważył się odmawiać kwatery wojskowemu, skoro z biletem od Deputacyi Kwaterniczej podpisanym przybędą, a to pod surowemi karami bez względu na sprzeciwiających się wksaść miesi. Dan na Sessyi Magistratowej, dnia 25 Lipca 1807.

Leskiewicz Radny Prezydujący.

Toż po Francuzku.

Le Magistrat de Police de la Ville de Varsovie fait savoir à tous les Citoyens & habitans de cette Capitale, que d'après les arrangements pris avec les autorités Françaises, l'on assure les habitans, qu'ils ne sont tenus à fournir aux Troupes françaises & alliées durant leur passage, que le logement, le couché, le feu & le sel, desque la viande & le pain leur seront livrés du Magasin. Le Magistrat prévient en même tems tous les propriétaires & locataires, qu'il leurs est défendu de se refuser à l'invitation du billet de logement donné par le bureau des Quartiers, sous peines d'enourir les punitions prescrites par la haute Police, Varsovie le 25 Juillet 1807.

Leskiewicz.

Magistrat Policji Miasta Stołecznego Warszawy, w dopełnieniu zalecenia J.W. Dyrektora Policji Kraiowej, na przełożenie Deputacyi Kwaterniczej wydanego, uwiadamia obywatelów i mieszkańców Miasta Warszawy.

Nayprzód. Iż się przygotować powinni do większego, chociaż krótkotrwałego, kwatunku dla przechodzącego wojska.

Powtóre: Izby Administratorów Domów wczesnie takoz w tej mierze poczynili rozporządzenia.

Potrzenie: Aby właściciele Domów, którzy cakiem swoje Domy powynajmowali, wczesnie starali się o miejsca dla umieszczenia kwatunku na też Domy przeznaczonogo.

Poczwarte. Aby tak właściciele iako i lokatorowie, względem których ostatnich wszelako sprawiedliwa proporcya zachowana być powinna, przeznaczony kwatunek przyjmowali, a to dla uniknienia nieporządku. Żaden dom pod żadnym i jakimkolwiek bądź pretekstem od kwatunku wolny byż nie może, lecz wszystkie w równej repartycyi znosić go obowiązane. Wzywa Magistrat obywateli, aby natychmiast deputacyą kwaterniczą uwiadomić starali się, iak tylko z przekonaniem doniesienie powezmą o uchy-

laniu się possessora iakowego domu od znieszenia kwatunku, lub używaniu mniej godziwych środków ku zylkiwaniu uwolnienia z uciemiężeniem innych, i w tym przypadku, wyszukujących sposoby uwolnienia się z uciśnieniem innych obywateli, do Magistratu celem wymierzenia kar donosili. — Dan w Warszawie na Sessyi Magistratu Policji dnia 25go Lipca 1807 roku.

(L.S.) Leskiewicz Radny Prezydujący.

Mikorski R. P. M. W.

z Hagi dnia 14 Lipca.

Dnia wczorayszego pokazała się znowu niedaleko Scheveling flotta przewozowa *Angielska*. Wojsko tuteysze było natychmiast w poruszeniu, i gwardya odebrała rozkaz, ażeby się przysposobiła do wyjścia; tym czasem nie nadeszła wiadomość, ażeby *Anglicy* pokusili się o wylądowanie, i sądzą, że to był trzeci oddział wyprawy *Angielskiej* przeznaczony do *Pomeranii Szwedzkiej*. W *Zelandyi* przysposobiono się do należytego przyjęcia odwiedzin nieprzyjaciela.

z Londynu dnia 10 Lipca.

Zapewniają, iż dnia wczorayszego z rana posłała admiralicya rozkaz, ażeby statki przewozowe, które już z wojskiem do stałego lądu popłynęły, nazad się wróciły. Słychać, iż wojsko nie będzie już wsiadać na okręty, i że ciągnące ku brzegom, odebrało rozkaz, ażeby się zatrzymało. Wypadki wojny na stałym lądzie uważają tu za nieochybną wrozbę pokoju, i dla tego cena papierów naszych i karbowych nieco się podniosła.

Gazeta Ministerjalna *the Courier* zapewnia przeciwie, iż wyprawa nie jest wstrzymana; że nie odwołano wojska, które już popłynęło, i że trzeci oddział wyprawy miał dnia wczorayszego wyjść pod żagle.

Nie wątpią tu, iż wezwano także *Anglię* do układów o pokoy między *Francyą, Rosyą i Prussami*. Rozeszła się dnia wczorayszego pogłoska, iż przybył z *Francyi* statek pod banderą pokoju; a lubo pokazał się potym fałsz tej wieści, wszelako papiery publiczne podniosły się w cenie.

Pan *Wellesley* upraszał dnia 2go b. m. w Izbie niższej o pozwolenie, ażeby mógł podać bil, nadający władzę urzędnikom w *Irlandyi*, brania wszystkich do więzienia i oddawania do sądu, którzy włóczą się w nocy bez żadnego intereksu, i ażeby zakazali robienia pik i noszenia broni. Pozwolono na podanie tego wniosku.

z Messyny dnia 4 Czerwca.

Wiadomość o zniesieniu wojska *Sycylijskiego* pod dowództwem Xiążęcia *Philipsthal* w *Kalabrii*, nadzwyczajne tu wrażenie sprawiła. Nikt tu nie wątpi, że w tym miesiącu wypłyną *Francuzi* i w bliskości miasta naszego wylądują, bo nie masz na całej wyspie naszej nad 1,400 *Anglików*, a wojska naszego ledwie jest 4,000. Xiąże *Philipsthal*, oprócz dział i bagażów wszystkich, utracił jeszcze i kasę przeznaczoną na wystawienie korpusów z spodziewanych buntowników. — Elkadra Admirala *Louis* bawi ciągle przy brzegach *Egiptu*, gdzie interesują *Angielskie* w opłakanyu się stanie, a w okolicach wyspy naszej jest tylko kilka fregat i kutrow *Angielskich*.

z Genui dnia 29 Czerwca.

Fregata *Angielska*, krążąca koło *Sardynii*, wysadziła tam w tych dniach 40 ludzi dla zachwycenia 4ch rybackich łatek *Francuzkich* zajętych połowem wielorybów. Na widok *Anglików*, umknęli rybacy na ląd, prócz 4ch, których *Anglicy* zachwycili. Uwiadomiony Król *Sardyński* o tym zgwałceniu ziem swojey, posłał zaraz galere z domaganiem się przyczyny tego posępku i oddania owych 4ch ludzi; lecz *Anglicy* lżydząc z posłańca Królewskiego, odpowiedzieli: *Poydź ich tam szukać, gdzie ich zawieziemy.*

z Petersburga dnia 17 Czerwca.

Elkadra *Moskiewska* składająca się z 4ch liniowych okrętów, 4ch fregat i 2ch małych łatek, zdobyła dnia 29go Kwietnia pod dowództwem Kontr-Admirala *Pustoschin* fortecę nadmorską *Turecką Anapa*, w której znaleziono 86 dział kruszcowych i 14 żelaznych, przeszło 6,000 sztuk rozmaitych sprzętów wojskowych i znaczną ilość prochu. Fortyfikacye tej twierdzy mają być zruynowane, ponieważ grożą niebezpieczeństwem granicom *Moskiewskim* z strony *Azji*. Strata *Moskiewska* w tym zdarzeniu jest, jeden officer i 4ch żołnierzy zabitych, a 10 rannych. *Anapa* była już atakowaną w przeszley wojnie z *Turkami*, lecz nadaremnie.

Przed kilku dniami przybyło tu na fregacie *Angielskiej* 6 milionów rubli w srebrze; co jednak nie jest posiłkiem pieniężnym, lecz pożyczką, którą Rząd nasz zaciągnął w *Anglii*. Lord *Gower* płynął na teży fregacie, i wysiadł w *Pilawie*.

W bitwie stoczony dnia 10go b. m. pod *Heilsbergiem*, oprócz General-Majora *Ko-*

schin, zginął także General-Major *Warneck*, General-Leutnant *Doktorow*, General-Majorowie *Werderewski*, Xiąże *Meklenburski Karol*, *Fock*, *Passel*, *Alsuiew* i *Duca* zolnierzami raniłymi.

z Konstantynopola dnia 10 Czerwca.

Nowy Sultan obchodzi się grzecznie z *Selimem*, zamkniętym w Saraju, i panuje teraz w *Konstantynopolu* taka spokojność, jak gdyby nic wcale nie zaszło.

Flotta *Turecka* wypłynęła z *Dardanellow*, i nie daleko wyspy *Tenedos* stoczyła bitwę z *Rossyiską*. Obydwie floty miały prawie jednakową potęgę. Wspomniana bitwa trwała 7 godzin z największą zaciętością, i lubo wiatr oddalił 5 okrętów *Tureckich* z linii, wszelako Kapitan Basza *Said Ali* otrzymał zwycięstwo, i *Rossyianie* musieli się cofnąć do *Imbra*. Żadna łtona nie zabrała drugiej ani jednego okrętu; obydwie floty zostały równie uszkodzone i wiele ludzi utraciły. Kapitan Basza stoi znowu przy *Dardanellach*, i oczekuje na posiłki, ażeby mógł powtórnie uderzyć na flotę *Rossyiską*.

Przybył tu Pułkownik *Sorbieu*, adjutant Vice-Króla *Włoskiego*, z officerem od inżynierów.

Dnia onegdajszego przywiozł tu *Tatar* następującą wiadomość z *Egiptu*: — „Chcąc *Anglicy* pomścić się za stratę poniesioną w *Rozecie*, wysłiznowu w 6,000 ludzi z *Alexandryi*, lecz ich w drodze opasano, i wszystkich wycięto lub zabrano. Poczym załoga *Angielska* w *Alexandryi*, zmniejszona do 1,000 ludzi, żądała, ażeby mogła wyjść i udać się na flotę Admirala *Louis*, na co pozwolono. Pierwszy raz *Porta* ogłosiła to zwycięstwo w *Egipcie* przez bulletin.

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Gazeta *Przburzka* wyraża, iż według listów ze *Smirny*, terazniejszy Wielki Sultan zaniechał kroków nieprzyjacielskich z *Rossyą*, i przez rozestanych gońców uwiadomił o tym Baszów, mających dowództwo nad rozmaitemi korpusami wojska. Admiralski *Seniawin* trzymający w zamknięciu wejście do *Dardanellow*, zaniechał natychmiast blokady, skoro się o tym dowiedział, i wszystkim okrętom *Tureckim* pozwolił płynąć do *Konstantynopola*. Ustąpiły także wszelkie uzbrajania wojenne, i nowe wyławione baterye rozrzucono.

OBWIESZCZENIA

W Imieniu Kommissyi Rządzącej, Isba Administracji Publicznej Departamentu Warszawskiego. W celu rozpoznania pretensyj Obywateli Miasta Warszawy, którzy na przybycie Cesarza Jegomości Francuzów i Króla Wielkiego, za rekwizycją sprzętu, łoża i inne ruchomości do Zamku dostawali, oraz chcąc ile możności zabezpieczyć własność każdego z osobna, wyszaczyła tym końcem Assessora Miasta Gągackiewicza, przed którym wszyscy, którzy ruchomości do Zamku Warszawskiego za rekwizycją dostawali, zgłosić się mają, i kwity z dostawionych rzeczy ukazać. Kommissya ta odbywać się będzie od dnia 27go b. m. co dzień przez dwa tygodnie od godziny 4tej do 7mej po południu w Kancellaryi Zamku Warszawskiego. — Działo się w Warszawie na sesyi w Pałacu Rządowym dnia 20go Lipca 1807.

Rychtowski zastępujący Preseksa miejsce.
Leszczyński Sekretarz Gener.

względnie sum wszelkich lub efektów jakiegokolwiek bądź natury, do depozytu bywszej tutejszej Regencyi weszłych, respective każdej w szczególności massy, ułożyli, podpisali i onże najpóźniej do dnia 15go Września roku tarasniejszego, Sądowi swemu niesawodnie podali. Opiekunów i Kuratorów obowiązując Sąd do tego pod nasyśleścią z ich własnych majątków odpowiedzialnością, za wszelki uszczerbek małoletnim lub majątkom pod ich straż powierzonym, z ujedupolenia takowego rozrządzenia wyniknąć mogący. Każdy zaś iany, sam majątkiem i osobą swą władający, w podobnym razie łobisamemu złe skutki przypisać iedynie będzie musiał. Ci zaś, którzyby nie byli w stanie ułożyć pomieszonego schematu dostatecznie, obowiązani są w przeciągu powyższ zamierzzonego czasu, osobistie w Sądzie swom stawieć się i potrzebne do tego celu objaśnienia uczynić. — Działo się w Płocku dnia 26 Maja 1807 roku.

S. Karnkowski.

Zgodno z Protokołem.

Ostrowski Regent.

SCHEMMA.

Rapport do Sądu Appellacyjnego Departamentu Płockiego, względem majątków do depozytu bywszej Regencyi Płockiej weszłych.

Tu dopiero należy napisać nazwisko każdej massy, a to stosownie do sposobu jak to było w Rozrządach Płuckich lub w Aktach używanym, na przykład:

W Opiece małoletnich po Jędrzeju Czapistolskim, lub
W Sprawie Jana K. Koszczyńskiego przeciw Piotrowi Łętkiemu, lub

W Sprawie kryminalnej przeciw Karolowi Dytmer, lub

W Sprawie konkursowej Kupca Jana Schmidta, lub

W interesie sukcesorów po Ludwiku Przebiszewskim.

NB. Do każdej Massy osobny raport.

Ten, przez kogo oddanie do Depozytu nastąpiło.	Kiedy.	Co jest oddanym do Depozytu.			Inne rzeczy.	Ostrzeżenia.
		Pieniądze w Polskiej monecie.				
		Talery.	Złoto.	Grosz.		
Ur: Jan Paprocki. 2 — Dzierżawca.	Dnia 26 Kwietnia 1800.	1,000.	-	-	-	W grubey monecie.
Kupiec Lewin z Berlina	Eodem.	-	-	-	Obligacya na 100 cz: zł: Łyżek srebrnych 6. etc. etc.	

Dan w Olszewcu pod Prasnyszem, dnia 20go Czerwca 1807,

Jan Koszczyński Opiekun.

Zgodno z oryginałem: Ostrowski Regent.

DONIESIENIA.

JPan Girbaux Dentysta świeżo przybył do tej stolicy w celu ofiarowania Prześwietnej Publiczności usług swoich. — 1) Czyści zęby z łatwością do nieporównania, daże im pierwszą białosć i pierwszy lustr, bez sprawienia najmniejszego bólu; wyrwa je z zębnością podziwienia godną, i również je plombuje. Oprócz tego, wprawia sztuczne zęby zupełnie do przyrodzonych podobne. — 2) Ma próczek antyskorbutyczny, który konserwuje białosć zębów, utrzymuje usta w świeżości i zachowuje je od wszelkiej choroby skorbutycznej. — 3) Oprócz tego posiada Elixir, którego własność sprawuje,

że działa, bądź przez nieczystosć, bądź przez jaką chorobę skorbutyczną nadpsute odrasta; tenże sam Elixir nawet spruchałość zębów wstrzymuje. — JPan Girbaux, będzie miał łobie za honor udać się do osób, które go swym zaufaniem zaszczyć raczą. — Ubogich leczy bezpłatnie. — Mieszka na Piwney ulicy pod Nrem 104 na drugim piętrze.

Mieszkam teraz w Pałacu Podkańskich zwanym, na ulicy Długiej pod Nrem 557 sytuowanym, o czym Prześwietnej Publiczności donosząc, łalkawym im wględem palacem się.

Ch. Cieślak.